

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LII. De Incrementis Juris. vid. supra Augmentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

hum, absolvo vel condemno. Anton. Gabr. commun. l. 1. tit. de præsump. conclus. 13. Gonzal. ad reg. 8. Cancellar. gloss. 43. n. 54. Marian. Anton. variar. resolut. lib. 1. resolut. 69. n. 5. & resolut. fin. casu 62. Cardin. Tusch. pract. concl. tom. 4. lit. I. concl. 81. per tot.

Limita, nisi uterque contrahentium consentiat, id enim vult textus in d. l. l. e. dum de actis agit in continenti adjectis, quæ certè non nisi utriusque consensu constant. l. 1. §. 2. de pact. Schultz. not. ad q. 4. p. 2. vol. 2.

CAP. L.

De Incorporalibus.

Incorporalia dividi non possunt. l. 2. §. & barum 1. ubi Jaf. n. 2. l. 72. ubi Bart. de V. O. l. 17. de servit. neque ad numerum mobilium immobiliumve aggregari, l. 15. §. in venditione 2. ubi Jaf. de judic. l. 7. ubi Bart. de pecul. nisi per interpretationem, cum pro subjecta materia id fieri necesse sit, quo casu plerumque pro immobilibus habentur. l. 2. C. de servit. vid. l. 14. C. de SS. Eccles. l. 1. C. si advers. transact. Wesemb. in parat. ff. de rer. divis. n. 4. quapropter nec possideri nec detineri intelliguntur. l. 13. §. 1. ff. de acqu. dom. l. 4. §. 27. ff. de usufructu. ideoque nec actione rei vindicationis peti possunt, licet aliis actionibus in rem vindicentur tot. tit. ff. si serv. vind. & simpliciter nec traditionem, nec usucapionem recipiunt. Quod si tamen aliquando possideri legantur, veluti in l. fin. de itin. act. priv. & tradit. u. §. 1. l. 3. in princip. ff. de usufructu. hoc de impropria & analogica possessione intelligendum erit: sicut plerumque particula quasi vel veluti improprietatem denotans adjicitur: itaque cum Ulpianus in l. 2. circa fin. de precar. loquatur de possessione juris vel corporis, non in uno significato possessionem accipit, sed respectu corporis propriè, respectu verò juris impropriè, Hegenit. lib. 1. de poss. cap. 3. num. 28. Ex quo consequitur, quod jurius incorporalium illa quasi possessio non aliter induci ac acquiri dicatur, quam sciente & patiente Domino, in cuius præjudicium acquiritur, l. quoties 15. & l. fin. ff. de servit. l. 2. Cod. eod. ibique Dd. Gail. lib. 2. observ. 66. n. 4. Covarr. in cap. possessor. p. 2. in princip. num. 8. de Reg. Jur. Schurff. consil. 84. num. 3. cent. 2. vid. & Fridericum Mindan. in tract. de interd. 28. n. 70. ubi ait, quod licet aliqui Doctores putent scientiam & patientiam in his casibus non adeo esse necessariam, sed sufficere ad acquirendam quasi possessionem jurius incorporalium ipsum usum absque scientia illius, cui præjudicium fit, hoc ipsum tamen limitat, modo usus ille fuerit pacificus, & ab eo, cui præjudicat, non impeditur, add. & Covarr. d. loc. n. 9. vers. ego vero. Ex diuturno enim usu & maxime non clandestino, sed manifesto actuum possessionum, præsumitur quidem scientia & patientia ejus, contra quem exercetur, sed ista omnia

cessant & eliduntur, ubi per actus contrarios prohibitionis, protestationis liquido de dispatientia constat, contra quem possessio vel quasi vult quæri, adeo ut etiam vel per unicum actum dispatientia possessionis acquisitio impediatur. Wesemb. i. consil. 18. num. 19. Molin. in Consuet. Paris. rubr. 1. de feud. §. 7. n. 19.

CAP. LI.

De Incorporatione.

Axioma I.

Incorporata eodem Jure habentur cum illis, quibus incorporantur, Mov. consil. 5. n. 29.

II.

Per incorporationem jura quæ sita non nisi in futurum exerceri possunt, ad præterita verò & lites pendentes minimè pertinent, cum nec ipsa lex eo extendatur. Brunnem. consil. 136. num. 56. & 125.

III.

Incorporatio facti est, neque præsumitur. Brunnem. consil. 162. n. 31. n. 168. 175. seq.

CAP. LII.

De Incrementis Juris
vid. supra Augmentum.

Sententiæ Juris paulatim admittuntur, l. 11. §. 13. de legat. 3. Nulla enim lex neque scil. videtur ad omnia sufficienter ab initio promulgatum: Sed multa indigere correctione & ad naturæ varietatem & ejus machinationes sufficiat. Nov. 74. præfat. Bitch. in prælect. 1. F. 8. §. 1. in fin. Cujac. ad tit. C. de præd. & aliis reb. min. l. 13. ff. de LL. §. 1. Inst. de fideicom. hered. §. 3. Instit. de testam. ord. & §. item si quis 13. vers. sed Inst. de inutil. stipul. princ. Inst. de Codicill. §. 1. vers. antiquissimo. 1. F. 1. l. 18. §. 1. ff. de judic. c. cæterum 3. ibi: Praetores paulatim. Instit. de legit. agnat. success. Exemplum est in l. 9. de oblig. & act. ubi cum quatuor tantum actiones filiofam. datæ essent, postea omnes datæ sunt: alud vid. in l. 5. de manumiss. vind. ubi cum diceretur dubitatum fuisse, an Consul apud se posset manumittere, post collata cum l. univ. §. 2. de offic. Consulis, nullam amplius hac de re dubitationem esse ibidem deciditur. Simile habemus in Lege Falcidia; cum enim initio pactis demum heredes hoc obtinerent, ut detrahere ipsis partem de hereditate liceret, §. 2. in fin. Instit. ad Leg. Falcid. Tribunus plebis id, quod usitatum fieri in civitate, traduxit in legem. Bachov. add. §. 2. Instit. d. tit. in fin. His adde & l. 10. §. ult. C. de advocat. divers. judic. hinc illud Cujacii lib. 3. Paul. ad edict. l. 4. de præd. p. 15. ubi ait, quod vulgo fieri solet, sæpe ab in Legem & habetur pro facto vel pro dicto, etiamsi dictum aut factum non sit. l. ult. Cod. de fidejuss. quod haud mirum est: non enim consistent exempla, unde coeperunt, sed quamlibet in tenuem recepta tramitem, latissime evagandi sibi viam faciunt, & ubi semel recto aberratum est, in præceptis pervenitur, nec quisquam

quam sibi putat turpe, quod alii fuit fructuosum. Vellejus lib. 2. hyst. cap. 3. Hinc dicit Imperator in *Præfat. Novell. 74.* nullam Legem esse, quæ ab initio statim suffecerit & perfecta fuerit, sed omnes indigere multa correctione, ut ad naturæ varietatem & ejus machinationes sufficiat. Eodem etiam modo se habet res quoad decrementum: ut enim paulatim jus civile crescit, ita & illud non nisi paulatim decrescere potest, Cujac. in *par. C. tit. de bon. libert. & jur. patr.* exemplum vide in §. 2. *Inst. quib. alien. licet vel non.* l. 4. ibi: *hoc jure utentium.* Novell. 89. in *præfat. vid. infr. cap. jus.* Hanc autem regulam porissimum de sententiis Jctorum accipiendam esse docet Jacob. Schultes. q. 69. n. 55. & seq.

CAP. LIII. De Indebito.

Axioma I.

Quoties indebitum solvens accipienti ullo modo naturaliter obligatus est, toties, quocunque errore fuerit solutum, non repetitur, quia obligatio naturalis utitur non debet actionem, concedit tamen Exceptionem & sic impedit conditionem indebiti, nam & hæc naturalis est. l. 15. ff. de *condict. indeb.*

Exemplum: ita filius familiæ, qui contra Senatus-Consultum Macedonianum solvit mutuum, illud non repetit l. 40. pr. ff. eod. idem dicendum de eo, qui male absolutus sponte per errorem solvit. l. 1. Jul. 28. ff. eod.

Limita: ut procedat (1.) in obligatione naturali plenâ, quæ jure naturali actionem producit. Lauterbach. ad ff. de *Condict. indeb.* Tit. XI. §. 1. (2.) nisi illa naturalis obligatio à Jure Civili in specie sit reprobata, ut in pupillo l. 41. ff. eod. & muliere, si ex causâ fidejussionis pecuniam solverit.

II.

Indebiti conditio datur ad repetendum indebitum solutum, quia nemo cum alterius detrimento debet fieri locupletior. Mev. consil. 99. num. 1.

III.

In indebiti conditione duo extrema Actor probare debet, solutionem & ignorantiam sive errorem, Carpz. P. 2. C. 28. d. 21. n. 4. Juxta Brunnem. verò in l. 1. Cod. h. t. tantum probandum, quod indebitum solutum sit, ignorantia autem seu error præsumitur.

CAP. LIV. De Indefinitis.

INDEFINITA æquipollet universali, l. si servitus 24. ff. de serv. urban. præd. l. si ita relictum 43. l. pluribus 44. ff. de Legatis 2. l. si plures 98. ff. de Legatis 3. l. Julianus 60. ff. de legat. 2. l. si quis filio 6. §. 1. ff. de irritorupto testam. l. 2. ff. de liber. & posthum. l. 1. Casar 15. ff. de publican. l. si quis 5. §. idem Julianus 2. ff. de lib. leg. facit dilucide

text. in l. qui peculii. 46. de pecul. l. 7. de rit. tic. vino vel oleo legat. Cujac. in l. 2. eod. tit. Non ineleganter adduci etiam potest text. in l. si duo patroni. 13. §. idem Julianus scribit. 2. de jurejurando. cap. sollicitæ 6. de majorit. & obedient. cap. quia circa 22. de privileg. Gloss. verb. aliorum. in c. ut circa. de elect. lib. 6. Menoch. consil. 97. à n. 154. & consil. 173. n. 16. cum seqq. & consil. 329. n. 24. & de præsumption. lib. 4. præsumpt. 21. n. 5. & præsumpt. 62. num. 7. Mascard. de probationib. conclus. 1181. n. 38. [vid. Carpzov. 6. respons. 8. ubi elegans hujus rei ponitur exemplum.] Pichard. ad §. si eadem res. l. de legat. n. 43. Thom. de Thomasset in florib. Legum, reg. 150. Covarr. var. lib. 1. cap. 13. n. 6. Cardinal. Mantica. de conjectur. ultim. volunt. lib. 3. tit. 4. num. 12. & lib. 7. tit. 5. num. 1. & 10. Menchag. quest. usufrug. lib. 2. cap. 30. à num. 28. Surdus de aliment. tit. 5. quest. 1. num. 13. & 16. & tit. 8. privileg. 27. & tit. 9. quest. 13. num. 10. 13. & 17. & decis. 188. n. 4. & consil. 216. n. 25. & consil. 244. num. 21. & consil. 308. n. 48. Brunor. à Sole in locis commun. verb. definita 2. Francisc. Leo in thesaur. for. Ecclesiast. part. 1. cap. 9. n. 24. Dn. Barbof. in rubr. ff. solut. matrim. p. 4. n. 49. Mar. Antonin. variar. resolut. lib. 3. resolut. 29. n. 6. Farinacius in praxi crimin. p. 4. decis. 69. num. 8. & decis. 458. num. 1. Card. Tusch. pract. conclus. tom. 4. lit. I. concl. 86. & 87. Francisc. Molin. de ritu nupt. lib. 3. q. 46. num. 8. Eman. Figueira de Negreiros in introduct. ult. volunt. lib. 1. cap. 11. n. 37. Octav. Glorit. resp. 6. n. 89. [Est enim tantæ potentia, quantæ universalis, cap. sicut nonnulli 1. quest. 1. Gloss. in cap. pastoralis. de donat. Bart. in l. si ita. de aur. & arg. leg. Cravett. consil. 86. n. 60. vol. 1. v. c. sic in pr. l. quib. mod. toll. oblig. dicitur obligatio tolli solutione ejus, hoc est, omnis ejus, seu totius ejus, quod deberur, ita in l. 1. ff. de test. testamentum definitur voluntatis nostræ iusta sententia de eo, hoc est, de omni eo, &c. Sic in l. 1. Cod. de jur. Emphyt. legitur, ipsius rei, id est, totius. Sic agere, est in solidum agere. l. 40. solut. matrim. l. 5. C. de rei vind. l. 3. in pr. ff. de constit. pec. l. 28. §. 9. de liber. legat. l. 7. in pr. de tutel.]

Intellige primò axioma procedere, quando subest eadem ratio omnium sub indefinita comprehensorum, [cap. ut circa. verb. aliorum beneficiorum. ubi gloss. de Elect. in q. Dyn. de Reg. Jur. n. 8. in proem. Decius consil. 243. col. 1. & consil. 388. n. 3.] Castrenf. consil. 153. Super primo. num. 3. vers. circa secundum. lib. 1. & consil. 176. Vide.